

INFORMACE O VYDANÝCH PRÁVNÍCH PŘEDPISECH

SBÍRKA ZÁKONŮ 2012

Částka 69 – čís. 201

Zákon o ochraně ovzduší.

Zpracovává příslušné předpisy Evropské unie a upravuje přípustné úrovně znečištění a znečišťování ovzduší, způsob posuzování přípustné úrovně znečištění a znečišťování ovzduší a jejich vyhodnocení, nástroje ke snižování znečištění a znečišťování ovzduší, též práva a povinnosti osob a působnost orgánů veřejné správy při ochraně ovzduší a rovněž práva a povinnosti dodavatelů pohonných hmot a působnost orgánů veřejné správy při sledování a snižování emisí skleníkových plynů z pohonných hmot v dopravě.

Účinnost od 1. září 2012, přičemž ustanovení § 11 odst. 5 a § 15 odst. 1 až 5 a 7 až 14 nabývají účinnosti dnem 1. ledna 2013, ustanovení § 15 odst. 6 nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2017, část I přílohy č. 10 k tomuto zákonu nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2014, část II přílohy č. 10 k tomuto zákonu nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2018 a nakonec bod 1.5. části B přílohy č. 4 nabývá účinnosti dnem 7. ledna 2013.

Částka 77 – čís. 216

Vyhláška, kterou se mění vyhláška č. 46/2010 Sb., o příslušnosti správ národních parků a správ chráněných krajinných oblastí k výkonu státní správy ve správních obvodech tvořených národními přírodními rezervacemi, národními přírodními památkami a jejich ochrannými pásmy.

Přináší změny v příloze citované vyhlášce, a to tak, že obohacuje seznam národních přírodních památek o Jestřebské slatiny a rovněž soupis národních přírodních rezervací o Rolavská vrchoviště. Účinnost od 1. července 2012.

Částka 81 – čís. 231

Vyhláška, kterou se stanoví obchodní podmínky pro veřejné zakázky na stavební práce.

Stanoví bližší požadavky na úpravu podstatných náležitostí obchodních podmínek, které je veřejný zadavatel povinen stanovit v zadávací dokumentaci veřejných zakázek na stavební práce. Používá se v případě veřejných zakázek na stavební práce, jejichž příslušnou dokumentaci zpracovanou v rozsahu stanoveném „vyhláškou č. 230/2012 Sb., kterou se stanoví podrobnosti vymezení předmětu veřejné zakázky na stavební práce a rozsah soupisu stavebních prací, dodávek a služeb s výkazem výměr“ v podrobnosti pro zadávání stavby se soupisem stavebních prací, dodávek a služeb s výkazem výměr zabezpečuje veřejný zadavatel.

Účinnost od 1. září 2012.

Částka 82 – čís. 235

Ústavní zákon o změnách státních hranic s Rakouskou republikou. Parlament se usnesl na ústavním zákoně, v němž vyjadřuje souhlas se změnami státních hranic České republiky s Rakouskou republikou podle Smlouvy mezi Českou republikou a Rakouskou republikou o změnách průběhu společných státních hranic v hraničních úsecích X a XI, jakož i o změnách Smlouvy mezi Československou socialistickou republikou a Rakouskou republikou o společných státních hranicích ze dne 21. prosince 1973, ve znění Smlouvy ze dne 26. října 2001, podepsané v Praze dne 3. listopadu 2011.

Účinnost od 4. července 2012.

Částka 86 – čís. 255

Zákon o kontrole (kontrolní řád).

Upravuje postup orgánů moci výkonné, orgánů územních samosprávných celků, jiných orgánů a právnických nebo fyzických osob, pokud vykonávají působnost v oblasti veřejné správy, při kontrole činnosti orgánů moci výkonné, orgánů územních samosprávných celků, jiných orgánů, právnických a fyzických osob. Kontrolní orgány postupují podle tohoto zákona rovněž při kontrole výkonu státní správy a dále při kontrole činnosti právnických osob založených nebo zřízených státem nebo územním samosprávným celkem vykonávané ze strany zakladatele nebo zřizovatele, nejde-li o kontrolu činnosti těchto právnických osob upravenou předpisy soukromého práva.

Účinnost od 1. ledna 2014.

Částka 89 – čís. 263

Nařízení, kterým se mění nařízení vlády č. 79/2007 Sb., o podmínkách provádění agroenvironmentálních opatření, ve znění pozdějších předpisů.

Pozměňuje výše uvedené nařízení z důvodů zrušení nařízení vlády č. 103/2003 Sb., o stanovení zranitelných oblastí a o používání a skladování hnojiv a statkových hnojiv, střídání plodin a provádění protierozních opatření v těchto oblastech, ve znění nařízení vlády č. 219/2007 Sb. a č. 108/2008 Sb. a jeho nahrazením nařízením vlády č. 262/2012 Sb., o stanovení zranitelných oblastí a akčním programu.

Účinnost od 1. srpna 2012, přičemž ustanovení § 9 odst. 2 a 4 nabývají účinnosti 1. ledna 2014. Ustanovení § 9 odst. 1 pozbývá platnosti 1. ledna 2016.

*Informace o právních předpisech sestavil:
Mgr. Igor Najman
ÚÚR*

**INFORMACE
Z VYBRANÝCH ROZHODNUTÍ SOUDŮ
Z OBLASTI ÚZEMNÍHO PLÁNOVÁNÍ**

**Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne
19. července 2012, sp. zn. 67 A 1/2012-74**

**OPATŘENÍ OBCENÉ POVAHY: KORIDOR PRO
ELEKTRICKÉ VEDENÍ. ÚZEMNÍ PLÁNOVÁNÍ:
PLÁNOVÁNÍ KORIDORŮ VE VÍCE VARIAN-
TÁCH. VÁŽENÍ ZÁJMŮ VEŘEJNÝCH A SOU-
KROMÝCH V PROCESU ÚZEMNĚ PLÁNOVACÍ
DOKUMENTACE**

§ 19 odst. 2, § 37 a § 43 odst. 4 zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů,

§ 10i odst. 3 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů

Krajský soud v Brně rozhodl rozhodl v právní věci navrhovatelky, již je M. K., proti odpůrci, kterým je městyse P., v řízení o návrhu na zrušení opatření obecné povahy – Územního plánu obce P., schváleného usnesením Zastupitelstva městyse P. č. 7/II/2012/ZM ze dne 7. března 2012, tak, že tento návrh zamítl.

Ze soudního rozhodnutí vyplývá:

- I. Je-li obec, která vydává územní plán, povinna respektovat koridory stanovené nadřazenou územně plánovací dokumentací (tedy např. zásadami územního rozvoje), pak ani nemá jinou možnost, než koridor v předmětném územním plánu vymezit tak, jak se podává ze zásad územního rozvoje.
- II. Jestliže vlastník nemovitosti argumentuje tak, že nebyly vyhodnoceny varianty podle zákona o posuzování vlivů na životní prostředí, neboť podle jeho § 10i odst. 3 byl pořizovatel územně plánovací dokumentace povinen zpracovat možné varianty řešení v návaznosti na vyhodnocení vlivů na životní prostředí, pak taková argumentace zaprvé *fakticky nesměřuje proti napadenému územnímu plánu, nýbrž proti zásadám územního rozvoje*, a zadruhé je i tak nedůvodná, neboť ani zákon o posuzování vlivů na životní prostředí neukládá povinnost u všech koridorů plánovat tyto koridory ve variantách.

Závěr o tom, že uvedený argument fakticky nesměřuje proti napadenému územnímu plánu, nýbrž proti zásadám územního rozvoje, plyne z toho, že měl-li by platit požadavek, že zákon o posuzování vlivů na životní prostředí ukládá povinnost u všech koridorů plánovat tyto koridory ve variantách, pak by musel být zkoumaný koridor *pláno-*

ván i v rámci procesu před vydáním zásad územního rozvoje. Nestalo-li se tak, pak to bylo lze namítat již v řízení o návrhu na zrušení opatření obecné povahy – zásad územního rozvoje.

- III. Ze zákona o posuzování vlivů na životní prostředí vyplývá pouze povinnost *vzít možné varianty v potaz* a odůvodnit výběr zvolené varianty, nikoli povinnost *u všech koridorů plánovat tyto koridory ve variantách*.

Zákonné požadavky provedení *úvahy o variantách* jsou naplněny, pokud při plánování koridoru se pořizovatel zabýval úvahou o možných variantách s tím, že je vyloučil a zvolil jednu variantu a její volbu dostatečně odůvodnil.

- IV. Územní plán nesmí trpět nedostatkem odůvodnění v tom směru, že by z něj nebylo patrné, proč obec považuje uplatněné námítky za liché, myslné či vyvrácené.

Tuto otázku nelze posuzovat výlučně formalisticky tak, že *nejsou-li* veškeré argumenty obsažené v námítkách posláze v jejich vypořádání *výslovně rekapitulovány*, trpí napadený územní plán nepřezkoumatelností.

Podstatné je, zda je z vypořádání námitek věcně (obsahově) patrné, zda územní plán byl vydán s vědomím těchto námitek a zda je dostatečně patrný náhled obce na jejich důvodnost.

**Rozsudek Krajského soudu v Plzni
ze dne 26. dubna 2012, sp. zn. 59 A 1/2012-187**

OPATŘENÍ OBCENÉ POVAHY: NOVĚ VYMEZENÉ ZASTAVITELNÉ PLOCHY V ÚZEMNÍM PLÁNU. PRINCIP TRANSPARENTNOSTI A SROZUMITELNOSTI ZMĚN ÚZEMNÍHO PLÁNU. NEDOSTATEK ROZHODNUTÍ O NÁMITKÁCH UPLATNĚNÝCH NAVRHOVATELEM

§ 18 odst. 4, § 20 odst. 1, § 52, § 55 odst. 3, § 104 odst. 1, § 168 odst. 1 a § 192 zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů,

§ 68 odst. 3, § 75 odst. 3 a § 172 odst. 1 a 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů,

čl. 11 odst. 1 Listiny základních práv a svobod,

§ 2 odst. 2 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů

Krajský soud v Plzni rozhodl v právní věci navrhovatele, kterým je společnost F., s. r. o., proti odpůrci, jímž je obec D., v řízení o návrhu na zrušení opatření obecné povahy – změny č. 1 Územního plánu obce D., vydané Zastupitelstvem obce D. dne 17. prosince 2008 pod č. j. 05/01/2009, tak, že citované opatření obecné povahy se v části, která se týká lokalit 33 a 69, zrušil a ve zbytku návrh zamítl.

Ze soudního rozhodnutí vyplývá:

- I. Další zastavitelné plochy, jak praví stavební zákon, lze změnou územního plánu vymezit pouze na základě prokázání nemožnosti využít již vymezené zastavitelné plochy a odůvodnění potřeby vymezení nových zastavitelných ploch.

Uvedené ustanovení je promítnutím principu ochrany nezastavěného území do územně plánovací činnosti obcí. Zákon nestanovuje kritéria pro prokázání nemožnosti využít stávající zastavitelné plochy a potřeby vymezení ploch nových. Vždy je třeba postupovat v souladu s konkrétními podmínkami v území, s potřebou jeho rozvoje a s ohledem na ochranu hodnot v území.

- II. Zveřejnění pouhého návrhu namísto *pozměněné schválené změny* územního plánu je něčím, k čemu by bezpochyby docházet nemělo, avšak to, že se něco takového nedopáčením stalo, však *nepředstavuje takovou procesní vadu*, která by mohla mít za následek nezákonnost napadeného opatření obecné povahy.

Územní plán má dle zákona dvě části, textovou a grafickou, přičemž se obě navzájem doplňují a *žádné z nich nelze přiznat větší význam nežli druhé*.

- III. V případě, že pozemek, na kterém má být stavba domu uskutečněna, *přímo nesousedí* s pozemkem jiného vlastníka, pak není stavebník ani povinen tohoto vlastníka o svém záměru informovat podle ustanovení § 104 odst. 1 stavebního zákona.

- IV. Za účinné zpětvzetí námitek možno považovat jenom *zpětvzetí výslovné*.

Nelze přijmout argument obce, že pokud by účastníci měli za to, že odůvodnění námitek je nedostatečné, že mohli v tomto případě proti takovému rozhodnutí o námitkách brojít. Podle ustanovení správního řádu se proti rozhodnutí o námitkách nelze odvolat, ani není možný proti nim podat rozklad. Přezkumné řízení může být zahájeno pouze z moci úřední a k obnově řízení musí být zákonný důvod.

Za nepřeklenutelnou vadu řízení je však nutno považovat to, že nepřijmutí námitek není odpovídajícím způsobem odůvodněno, a to *na vyšší úrovni než je eliminace připomínek*.

- V. Bezpečnostní pásma plynových zařízení, která jsou stanovena zákonem č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích (energetický zákon), musí být pořizovatelem územního plánu a zastupitelstvem obce *respektována z úřední povinnosti*.

Paušální odkaz na *následná správní řízení* zde není na místě a představuje nepřeklenutelnou procesní vadu.

Má-li správní orgán za to, že požadavek je nutno uplatnit v *následných správních řízeních* v daném území, je jeho povinností – s ohledem na ustanovení stavebního zákona – předložit všechny postupy, které připadají v úvahu a které vedou k získání oprávnění provést v takovém

pásmu stavbu, a též povinnost zabývat se možnostmi vlastníka pozemku bránit v nich svá uznaná práva, která by mohla být v řízení přímo dotčena.

- VI. Doložka právní moci není sice právní skutečností, která by zakládala, měnila nebo rušila právní vztahy, avšak je úředním osvědčením o právní skutečnosti – o nabytí právní moci. Jako takové jí svědčí presumpce správnosti a strana soudního sporu není povinna zkoumat či nahlážením do spisu ověřovat, zda takto úředně osvědčená skutečnost nastala, jak je v osvědčení uvedeno.

Podaný návrh na zrušení opatření obecné povahy není možné odmítnout pro opožděnost, když navrhující strana se nepomýlila.

(Text uvedený závěrem vyplývá ze stanoviska Ústavního soudu ve věci vedené pod sp. zn. III. ÚS 456/97, o němž se krajský soud při svém rozhodování opíral.)

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 27. srpna 2012, sp. zn. 8 A 77/2012–33

OPATŘENÍ OBECNÉ POVAHY: SMĚRNÁ ČÁST ÚZEMNÍHO PLÁNU. ÚZEMNÍ PLÁNOVÁNÍ: NAVÝŠENÍ KÓDU MÍRY VYUŽITÍ ÚZEMÍ

§ 31 odst. 3 zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 188 odst. 3 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

Městský soud v Praze rozhodl v právní věci navrhovatelky, již je K. B., proti odpůrci, kterým je M. v P., v řízení o návrhu na zrušení opatření obecné povahy – Úpravy směrné části územního plánu sídelního útvaru města P. č. U 0783/2009, vydané odpůrcem s datem platnosti dne 18. června 2009, tak, že návrh zamítl.

Ze soudního rozhodnutí vyplývá:

- I. Směrná část může, ale také nemusí být opatřením obecné povahy. Záleží na tom, zda v konkrétním případě směrná část územního plánu, resp. její změna, skutečně má materiální prvky.

Pokud např. změna směrné části územního plánu je spojena se změnou směrných regulativů týkajících se využití území a je způsobilá zasáhnout do práv vlastníka pozemku, jedná se o opatření obecné povahy.

- II. Pojem „dotčenosti“ je nutno vykládat širěji nežli jen tak, že může být naplněn pouze u vlastníků pozemků a staveb, na které změna územního plánu přímo dopadá.

Dotčenost se ovšem nevyčerpává ani v hranicích mechanicky vnímaného „sousedění“ pozemků či staveb určitých vlastníků s těmi pozemky a stavbami, na něž přímo dopadá změna územního plánu.

Dotčen totiž může být – ovšem spíše výjimečně – i vlastník pozemku (stavby) vzdálenější, má-li zamýšlená změna územního plánu takovou povahu, že při jejím provedení je reálné podstatné ovlivnění poměrů i na tomto pozemku (stavbě).

„Dotčení“ se proto musí posuzovat materiálně, s důkladným uvážením poměrů příslušné lokality, konkrétních pozemků (staveb), ve vztahu k nimž se dotčenost posuzuje, a též povahy územního plánu.

Z povahy věci není vyloučeno, aby vlastníkem dotčeným změnou směrné části územního plánu byl i vlastník pozemku přímo nesousedícího s územím, na které se vztahují nové směrné regulativy, a zároveň není na první pohled bez pochyb zřejmé, že napadené opatření obecné povahy do jeho práv nezasáhlo.

- III. Ve sledovaném případě změnou směrné části územního plánu došlo k tomu, že byla změněna míra využití území, takže by bylo možné provést novou výstavbu (jedná se o bytový park) na předemtných pozemcích a na dalších pozemcích změnou směrné části územního plánu nedotčených.

Konkrétní podobu uvedeného bytového parku však bude možno posoudit až po předložení projektové dokumentace ve fázi územního řízení. Teprve tehdy bude rovněž možno posoudit, zda realizací záměru dojde k dotčení práv vlastníka pozemku a zda tedy bude mít alespoň v územním řízení postavení účastníka (v souladu s ustanovením § 85 odst. 2 písm. b) stavebního zákona).

- IV. Věcnou legitimitaci k podání návrhu na zrušení opatření obecné povahy může mít vlastník nesousedícího pozemku jen zcela výjimečně, např. tehdy, pokud by z konkrétních okolností bylo již v této fázi nepochybné, že při jakémkoli způsobu realizace změny územního plánu dojde k dotčení vlastnických práv majitelů pozemků a staveb, a to nejen sousedních, ale i vzdálenějších.

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. srpna 2010, sp. zn. 7 Afs 6/2010–201

(Ze Sbírký rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č. 2/2012; rozhodnutí č. 2485)

ŘÍZENÍ PŘED SOUDEM: DORUČENÍ ROZHODNUTÍ VYVĚŠENÍM

§ 34 odst. 1 a 2, § 42 odst. 4, § 71 odst. 1 písm. b), § 103 odst. 1 písm. a) a § 109 odst. 2 a 3 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů,

§ 98 a § 116 zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů,

§ 144 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů

Nejvyšší správní soud rozhodl v právní věci žalobce, kterým je akciová společnost C. W., proti žalovanému, jímž je Ú. p. o. h. s., v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 23. 9. 2009, č. j. 62 Ca 50/2008-140, tak, že výše citovaný rozsudek zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

Ze soudního rozhodnutí vyplývá:

- I. Postupu podle § 42 odst. 4 s. ř. s. (doručení vyvěšením rozhodnutí nebo jiné písemnosti na úřední desce soudu) je nezbytné využívat obezřetně a zpravidla jen v těch případech, kdy by snaha doručit každé osobě zúčastněné na řízení vedla s velkou pravděpodobností k podstatnému prodloužení délky řízení či dokonce skončení řízení fakticky znemožnila.
- II. Tétož postupu je možné použít rovněž v situaci, kdy by doručování jednotlivým osobám zúčastněným na řízení bylo sice technicky bezproblémové a v reálném čase proveditelné, avšak neúměrně finančně náročné.

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. října 2011, sp. zn. 8 As 16/2011–83

(Ze Sbírký rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č. 2/2012; rozhodnutí č. 2486)

SPRÁVNÍ ŘÍZENÍ: DORUČOVÁNÍ

§ 19 odst. 3, § 20, § 23 odst. 4 a § 24 zákona č. 500/2004 Sb. správní řád, ve znění pozdějších předpisů, čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně základních práv a svobod

Nejvyšší správní soud rozhodl v právní věci žalobce, kterým je P. N., proti žalovanému, jímž je K. ú. v O., proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 2. 2010, čj. MSK 35505/2010, sp. zn. DSH/5711/2010/Lip, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 17. 12. 2010, čj. 58 A 18/2010-45, tak, že onen rozsudek zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

Ze soudního rozhodnutí vyplývá:

- I. V případě, že má adresát poštovní zásilky zřízenou poštovní službu „doručování do poštovní přihrádky“ (tzv. P. O. Box), lze P. O. Box považovat za „jiné vhodné místo“, kam lze vložit oznámení o neúspěšném doručení písemnosti dle § 23 odst. 4 správního řádu z roku 2004.
- II. Správní řád účinný od 1. 1. 2006 však v § 23 odst. 1 neobsaahuje požadavek, aby se adresát písemnosti v místě doručení též zdržoval. Jde o zásadní odlišnost od předchozí procesní úpravy správního řízení. Podle § 24 odst. 2 zákona č. 71/1967 Sb. správního řádu se písemnost uložila v místě příslušné provozovně držitele poštovní licence tehdy, pokud není adresát písemnosti určené do vlastních rukou zastížen, ačkoliv se v místě doručení zdržuje.

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. října 2011, sp. zn. 1 As 107/2011-70

(Ze Sbírkky rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č. 2/2012; rozhodnutí č. 2493)

PRÁVO NA INFORMACE: VÝLUKA Z PRÁVA NA INFORMACE; NÁZORY POVINNÉHO SUBJEKTU

§ 2 odst. 4, § 3 odst. 3, § 11 odst. 1 písm. a) a § 16 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů,

§ 2 odst. 4 zákona a § 177 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů,

§ 90 odst. 17 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů,

§ 132 a násl. zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů

Nejvyšší správní soud rozhodl v právní věci žalobce, kterým je R. L., proti žalovanému, jímž je F. ř. v Č. B., o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 3. 2011, č. j. 1155/11-0300, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 24. 6. 2011, č. j. 10 Af 35/2011-34, tak, že shora jmenovaný rozsudek zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

Ze soudního rozhodnutí vyplývá:

Výluka z práva na informace obsažená v ustanovení § 2 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, se týká pouze těch názorů povinného subjektu, které dosud nebyly formálně zaujaty. Nedopadá tak na případy, kdy názory povinného subjektu byly zachyceny na jakýkoliv nosič (typicky na list papíru, v elektronickém dokumentu).

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. září 2008, sp. zn. 2 As 49/2007-191

(Uveřejněn též ve Sběrce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č. 1/2012; rozhodnutí č. 2479)

SOULAD NAVRŽENÉ STAVBY S ÚZEMNĚ PLÁNOVACÍ DOKUMENTACÍ. ZÁSAH DO KRAJINNÉHO RÁZU VE VYSOCE URBANIZOVANÉM MĚSTSKÉM PROSTŘEDÍ. ÚZEMNÍ ŘÍZENÍ: UMÍSTĚNÍ STAVBY; ÚČASTENSTVÍ V ŘÍZENÍ; TŘETÍ OSOBA. PŘÍMÉ DOTČENÍ NA VLASTNICKÉM ČI JINÉM PRÁVU

§ 34, § 37 a § 39 odst. 1 zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů,

§ 4 odst. 2 a 3, § 12, § 37 odst. 1 a 2, § 43, § 44, § 56 a § 57 a § 65 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů,

§ 4 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů,

čl. 35 a čl. 41 Listiny základních práv a svobod,

§ 47 odst. 3 zákona č. 71/1967 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů,

čl. 50 odst. 12 vyhlášky č. 26/1999 Sb. hl. m. Prahy, o obecných požadavcích na výstavbu v hl. m. Praze,

§ 3 vyhlášky č. 132/1998 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení stavebního zákona, ve znění vyhlášky č. 492/2002 Sb.

Nejvyšší správní soud rozhodl v právní věci žalobkyně, jíž je J. K., proti žalovanému, kterým je M. v P., v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 25. 6. 2007, č. j. 8 Ca 276/2005-105, tak, že tento rozsudek zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

Ze soudního rozhodnutí vyplývá:

- I. Pokud při umístění stavby v území bude dotčeno právo vlastníka nemovitosti na příznivé životní prostředí, stane se tato třetí osoba účastníkem řízení podle § 34 stavebního zákona z roku 1976. Třetí osoba je tak v řízení o umístění stavby oprávněna namítat, že pro danou stavbu nebyl vydán souhlas orgánu ochrany přírody se zásahem do krajinného rázu, neboť změnou krajinného rázu může být dotčena na právu pokojně užívat svůj majetek, jehož součástí je i právo na to, aby poměry území, v němž se tento majetek nachází, byly změněny pouze v zákonných mezích a zákonným způsobem.
- II. Osoby, jejichž práva mohou být územním rozhodnutím dotčena, a jež se proto stávají účastníky řízení podle § 34 stavebního zákona z roku 1976, však nemají, a ani nikdy nemohou mít, subjektivní veřejné právo na to, aby poměry území, v němž se nachází jejich majetek, byly navždy konzervovány a nemohly se změnit.

Vlastníci nemovitostí nemají tedy právo bez dalšího bránit budování nové zástavby a jsou povinni mimo jiné strpět, že tato zástavba v určité míře pozmění ráz lokality, v níž žijí, včetně toho, že se jim např. zhorší výhled do krajiny či zeleň. Mají však právo požadovat, aby nová zástavba zasáhla do krajiny a prostředí, v němž bude umístěna, co nejšetnějším, rozumně proveditelným způsobem.

- III. Je třeba pečlivě vážit, do jaké míry je u určitého typu stavební aktivity zásah do krajinného rázu představitelný v konkrétní urbánní lokalitě. Nově plánovaná stavba nemusí být zásahem do krajinného rázu v silně zastavěném území bez přírodních prvků, zvláště nevybočuje-li svými rozměry či charakterem z poměrů již existující zástavby. Na druhé straně však může znamenat zcela zásadní zásah do krajinného rázu, je-li budována na zdaleka viditelných místech, zahušťuje-li dosavadní relativně řídkou zástavbu či má-li být začleněna do území, v němž jsou významnou měrou zastoupeny přírodní prvky jako les, výrazné nezastravené svahy, vodní toky apod.

- IV. Koeficienty pro výpočet míry využití území (např. koeficient zeleně, koeficient podlažních ploch) se vztahují vždy k *celé funkční ploše*, nikoliv pouze k pozemku, na kterém se umísťuje stavba.
- V. Neurčitý právní pojem „přímé dotčení na vlastnickém či jiném právu“ ve smyslu § 34 odst. 1 starého stavebního zákona je *nutno interpretovat vždy* s ohledem na okolnosti spočívající v povaze umísťované stavby a jejich možných dopadech na okolí.

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. června 2011, sp. zn. 7 Ao 2/2011–127

(Publikován rovněž ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č. 2/2012; rozhodnutí č. 2497)

OPATŘENÍ OBCENÉ POVAHY: ZÁSADY ÚZEMNÍHO ROZVOJE. NUCENÝ ZÁSAH DO VLASTNICKÉHO PRÁVA. ÚSTAVNÍ PRÁVO: DĚLBA MOCI; SAMOSPRÁVA KRAJŮ

§ 5 odst. 4, § 7 odst. 2 písm. a), § 18 odst. 4, § 19 a § 36 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 12 odst. 2 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, čl. 11 Listiny základních práv a svobod, čl. 1 odst. 1 Ústavy České republiky

Nejvyšší správní soud rozhodl v právní věci navrhovatelů, jimiž jsou obce N. L., B., V. Š., R. p. P., M. a B., proti odpůrci, kterým je M. k., o návrhu na zrušení části opatření obecné povahy – Zásad územního rozvoje Moravskoslezského kraje, vydaného Zastupitelstvem Moravskoslezského kraje usnesením č. 16/1426, ze dne 22. 12. 2010, tak, že ve shora citovaných zásadách územního rozvoje zrušil v jejich textové části v bodech č. 74, 76, 78, 89 a 91 určitá ustanovení a ven zbytku návrh zamítnul.

Ze soudního rozhodnutí vyplývá:

- I. Kraj může v zásadách územního rozvoje stanovit pravidla, na základě kterých s přihlédnutím ke konkrétním podmínkám kraje (např. charakteru krajiny, hustotě osídlení, zastavenosti a protknutí civilizačními vlivy apod.) budou hodnoceny stavební záměry z hlediska jejich dopadu na hodnoty chráněné zákonem (zejm. v souladu s ustanovením § 18 stavebního zákona z roku 2006).

Tato pravidla však vybočí z mezí daných požadavkem subsidiarity a minimalizace zásahu do práv jednotlivců, pokud *znemožní určitý legální typ ekonomické či stavební aktivity*, který za srovnatelných podmínek jinde na území České republiky je běžně provozován a přípustěn.

V zásadách územního rozvoje mohou být stanovena pravidla pro umísťování větrných elektráren a mohou být nastavena tak, že budou chránit pohledové či jiné hodnoty krajiny, takže mimo jiné v určitých případech či v určitých typech lokalit nebude možno větrné elektrárny stavět. Taková pravidla však zásadně nemohou být kategoričká, nepodmíněná hodnot krajiny. Konkrétních lokalit se regulace musí týkat pro jejich specifický charakter, který je v poměrech české a středoevropské krajiny (zpravidla osídlené a v určité míře protkané stavbami nejrůznějšího druhu) při uvážení konkurujících si legitimních zájmů natolik hodnotný, že kvůli němu je proporcionální takovým způsobem omezit vlastnická práva osob, na jejichž pozemcích by jinak větrné elektrárny mohly být vybudovány. Míra přísnosti regulace pak musí u konkrétních lokalit odpovídat cennosti hodnot, které mají být regulací chráněny. *Důvodem pro stanovení omezujících pravidel pro stavbu větrných elektráren nemůže být jen to, že je vůli aktuální většiny v zastupitelstvu dané politické jednotky větrné elektrárny na území kraje v zásadě nepřipustit.*

- II. Podle čl. 1 odst. 1 Ústavy je Česká republika mimo jiné jednotný stát; nejedná se o federaci či nadstátní integrační uskupení. Ústavně zaručená samospráva obcí a krajů je pouze jedním z prvků dělby moci mezi ústředními ústavními orgány a orgány samosprávy a projevem principu subsidiarity, z něhož vyplývá, že věci místního významu mají být v té míře, v níž mají vskutku specificky místní povahu, svěřeny regulaci na této úrovni systému veřejné správy.

Samospráva krajů a obcí nemůže mít takový dosah, aby místními či regionálními regulacemi fakticky rozdrobila jednotný právní a ekonomický prostor České republiky na oblasti, v nichž budou platit *zásadně odlišná pravidla*.

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. února 2011, sp. zn. 6 Ao 6/2010–103

(Uveden též ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č. 4/2012; rozhodnutí č. 2552)

ÚZEMNÍ PLÁNOVÁNÍ: ZÁSADY ÚZEMNÍHO ROZVOJE. MÍRA KONKRÉTNOSTI ZÁSAD ÚZEMNÍHO ROZVOJE, JEJICH OBSAH A VZTAH K POLITICE ÚZEMNÍHO ROZVOJE

§ 4 odst. 7, § 18 odst. 1, § 19, § 36 odst. 1, § 39 odst. 1 a 2 a § 40 odst. 1 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 12 a § 13 zákona č. 17/1992 Sb., o životním prostředí, ve znění zákona č. 123/1998 Sb. a zákona č. 100/2001 Sb., § 2, odst. 3 a 4, § 3, § 136 odst. 6, 174 odst. 1, § 50 odst. 3 a § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, příloha č. 4, část I odstavce 1 písm. d) vyhlášky č. 500/2006 Sb., o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a způsobu evidence územně plánovací činnosti, § 10g odst. 4 zákona č. o posuzování vlivů na životní prostředí

a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů, § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod

Nejvyšší správní soud rozhodl v právní věci navrhovatelů, mezi něž náleží Městská část P. – S., Č. z. u. v P., Ú. ch. p. AV ČR, v. v. i., Ú. e. b. AV ČR, v. v. i., Ú. f. e. AV ČR, v. v. i., M. B., P. H., K. H., E. K., L. K., P. B., V. B., V. Š. a V. V., proti odpůrci, kterým je město P., o návrhu na zrušení části opatření obecné povahy č. 8/2009 – Zásady územního rozvoje Hlavního města Prahy, schváleného usnesením zastupitelstva Hlavního města Prahy ze dne 17. 12. 2009, č. 32/59, tak, že určité body v textové a grafické části citovaných zásad územního rozvoje, které se zabývají Mezinárodním letištěm Praha – Ruzyně a oblastí zasaženou provozem letiště Ruzyně (SL/1), se ruší.

Ze soudního rozhodnutí vyplývá:

- I. Vzhledem k účelu zásad územního rozvoje (ustanovení § 36 stavebního zákona z roku 2006) upřesnit záměry politiky územního rozvoje (ustanovení § 31 citovaného zákona) nepostačuje, pokud zásady územního rozvoje politiku územního rozvoje bez její další konkretizace pouze přejímají.

V takovém případě zásady územního rozvoje musí vymezit plochy a koridory pro veřejně prospěšné stavby nadmístního významu, a to v takové míře konkrétnosti, aby byla stanovena kritéria možných variant či alternativ.

Pokud pak zásady územního rozvoje obsahují úkol rozšíření letiště, pak nepostačí pouze převzetí takto obecně formulovaného zadání z politiky územního rozvoje; ze zásad územního rozvoje již musí být patrné vymezení, jaké toto rozšíření má být, proč k tomuto rozšíření má dojít a s jakým cílem.

V rámci zásad územního rozvoje také musí být vyjasněno, zda s ohledem na další zákonem stanovené zájmy není toto rozšíření nereálné či neproveditelné.

Požadavky na míru konkrétnosti zásad územního rozvoje a rozsah řešení záměrů nadmístního charakteru jsou interpretovatelné ze zákonů výše citovaných, tedy stavebního zákona, zákona o ochraně přírody a krajiny a zákona o posuzování vlivů na životní prostředí.

- II. Zásady územního rozvoje jsou v rámci územně plánovacích nástrojů poměrně obecným nástrojem a míra možnosti dotčení na právech bude tedy zpravidla nižší než v případě např. územního plánu.
- III. Míra konkrétnosti vymezení ploch nadmístního významu a požadavků na jejich využití v zásadách územního rozvoje musí být taková, aby bylo možno zvažovat všechny varianty a alternativy využití těchto ploch nadmístního významu a vyhodnotit splnění požadavku přiměřenosti zvoleného řešení zejména ve vztahu k ochraně životního

prostředí a k právům dotčených osob, což bez určité míry specifikace a konkrétnosti rozsahu řešení záměrů nadmístního charakteru není možné.

- IV. Stanoviska dotčených orgánů nelze považovat za připomínky či námítky, a tudíž nevádí, jsou-li uplatněna později, až po vypořádání námitek a připomínek.
- V. Hluk mající původ v rozšíření letiště nemá zásadní vliv na výskyt ohrožených druhů chráněných rostlin.
- VI. S přihlédnutím k povinností České republiky, které vyplývají z unijního práva, platí, že lokality začleněné do soustavy NATURA 2000, musí být při územním plánování jednoznačně zhodnoceny v rámci příslušné územně plánovací dokumentace. Toto závazné opomenutí pak nemůže být zhojeno v rámci navazujícího soudního řízení.
- VII. V procesu územního plánování vystupuje obec jako územně samosprávný celek v postavení orgánu veřejné moci. Pro orgán veřejné moci pak platí základní pravidlo obsažené v čl. 2 odst. 2 Listiny i v čl. 2 odst. 3 Ústavy, které ukládá, že státní moc je možno vykonávat jen v případech, v mezích a způsoby, které zákon stanoví.

Zákonem použitý pojem „mohou“ má tedy v prvé řadě význam kompetenční v tom smyslu, že stanoví příslušnost orgánu či dokumentu. V těch ustanoveních, kde zákonodárce formuloval normu pomocí pojmu „může“ nebo „lze“, jde tedy především o stanovení kompetence, tedy že příslušnému orgánu náleží pravomoc a je právním řádem pověřen rozhodovat v uvažovaných případech stanoveným způsobem. S ohledem na zákaz libovůle je pak tento pojem třeba vyložit tak, že pokud příslušný orgán veřejné moci rozhodne, že jsou splněny všechny předepsané podmínky, pak má povinnost postupovat stanoveným způsobem.

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 1. června 2011, sp. zn. 1 As 6/2011–347

(Ze Sbírký rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č. 9/2011; rozhodnutí č. 2368)

ŘÍZENÍ PŘED SOUDEM: MOŽNOST KRAJSKÉHO SOUDU ODCHÝLIT SE OD JUDIKATURY NEJVYŠŠÍHO SPRÁVNÍHO SOUDU. STAVEBNÍ ŘÍZENÍ: ÚČASTNÍCI ŘÍZENÍ; SOUHLAS ORGÁNŮ STÁTNÍ SPRÁVY LESŮ

§ 94 odst. 5, § 85, § 109 a § 114 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů,

§ 2 odst. 2, § 12, § 26 odst. 1 písm. f), § 37, § 43, § 44, § 49 odst. 1 a § 50 odst. 2, § 56 odst. 1, § 70 odst. 3 a § 90 odst. 1 a 4 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů,

§ 27 a § 36 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů,

§ 58 odst. 1, § 59 odst. 1 písm. c), § 61 odst. 6, § 62 odst. 1 písm. b), § 66 a § 78 zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 23 odst. 9 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů, § 1, § 15 odst. 2, § 14 odst. 2 a § 48 odst. 3 a § 58 odst. 2 zákona č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 5 písm. b), d) vyhlášky č. 526/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení stavebního zákona ve věcech stavebního řádu, příloha č. 8 vyhlášky č. 146/2008 Sb., o rozsahu a obsahu projektové dokumentace dopravních staveb, § 16 odst. 2 písm. b) a § 18 vyhlášky č. 132/1998, kterou se provádějí některá ustanovení stavebního zákona, ve znění vyhlášky č. 492/2002 Sb.

Nejvyšší správní soud rozhodl v právní věci žalobců, kterými jsou S. o. ž. p., o. s. a D. Z. – K. z. u. d., o. j. D. Z., o. s., proti žalovanému, jímž je M. d., o žalobách žalobců proti rozhodnutí ministra dopravy ze dne 15. 10. 2007, čj. 67/2007-510-RK/2, v řízení o kasační stížnosti druhého z žalobců proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 20. 10. 2010, čj. 5 Ca 388/2007-226, tak, že kasační stížnost zamítl.

Ze soudního rozhodnutí vyplývá:

- I. Krajský soud se může odchýlit od dosavadní judikatury Nejvyššího správního soudu k určité otázce, jestliže není v dané věci přímo zavázán právním názorem kasačního soudu (ustanovení § 110 odst. 3 soudního řádu správního) a jestliže svůj odlišný právní názor *podepře komplexní, racionální a transparentní konkurující argumentací*. Jsou-li tyto podmínky splněny, pak krajský soud zaujetím odlišného právního názoru neporuší ustanovení § 12 soudního řádu správního.
- II. Taxativní výčet účastníků stavebního řízení obsažený v ustanovení § 109 odst. 1 stavebního zákona z roku 2006 má za následek vyloučení obecné definice účastníků řízení obsažené v § 27 správního řádu z roku 2004. Nemá však za následek vyloučení zvláštních ustanovení o účastenství v řízení, která nejsou v přímém rozporu s definicí účastníků stavebního řízení. Ustanovení § 109 odst. 1 stavebního zákona z roku 2006 a ustanovení § 70 odst. 3 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, je proto možné aplikovat souběžně.
- III. Souhlas orgánu státní správy lesů s dotčením pozemků v ochranném pásmu lesa (v souladu s ustanovením § 14 odst. 2 zákona č. 289/1995 Sb., o lesích) je nezbytným podkladem stavebního řízení, v němž mohou být dotčeny zájmy chráněné zákonem o lesích. Nestačí, byl-li souhlas udělen již pro účely územního řízení.

*Soudní rozhodnutí vybral a připravil:
Mgr. Igor Najman
ÚÚR*